

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Țurcan Anatolie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Voitic Serghei în numele inculpatului Bogaci Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020 și sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 09 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Bogaci Vitalie xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, xxxxx și domiciliat în xxxxx, s. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.05.2020 – 09.06.2020;

Instanța de apel: 09.07.2020 – 21.07.2020;

Instanța de recurs: 14.09.2020 – 09.12.2020.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 09 iunie 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Bogaci Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către Bogdan Diana, fiind dispusă încasarea din contul lui Bogaci Vitalie în beneficiul lui Bogdan Diana suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Bogaci Vitalie, fiind deținătorul permisului de conducere nr. xxxxx, eliberat de către organele competente ale Republicii Moldova la 14 iunie 1999, cu categoria permisă „A,B,C”, la data de 01 martie 2020, aproximativ ora 19:40, fiind în stare de ebrietate alcoolică, conducând automobilul de model „Suzuki Alto”, cu n/î xxxxx, deplasându-se cu spatele pe traseul G24 R-7

„Petroșani-Camenca” din s. Camenca, r-nul Glodeni, dând dovadă de neatenție față de traficul rutier, încălcând grav prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 (în vigoare din 13 iulie 2009) și anume: pct. 10) alin. (1) lit. b) al prezentului Regulament, conform căruia: *„persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”*; pct. 14) lit. a) al prezentului Regulament, conform căruia: *„conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă unitatea de transport dacă a consumat băuturi alcoolice”*; pct. 41) alin. (2) al prezentului Regulament, conform căruia: *„conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care vizibilitate în spate este limitată, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului”*, dând dovadă de neatenție în momentul săvârșirii manevrei cu spatele l-a tamponat pe pietonul Bogdan Arcadie, care se deplasa pe acostamentul din stânga după direcția de deplasare a automobilului.

În urma accidentului rutier produs, Bogaci Vitalie a cauzat din imprudență, pietonului Bogdan Arcadie leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat la fața locului, sub formă de compresie toracoabdominală; echimoze și excoriații pe corp; hemoragii în țesuturile moi pericraniene în mușchii hemitoracelui; fractură a vertebrei 2 cervicale cu lezarea parțială a măduvei spinării; fracturi de coaste bilateral 1,2,3,4 pe dreapta, pe linia medioclaviculară cu hemoragii în țesuturile adiacente, pe stânga 2,3,4,5,6 pe linia medioclaviculară cu hemoragii în mușchi intercostali; fractură de claviculă pe dreapta; asfixie mecanică prin comprimare; leziuni corporale care sunt incompatibile cu viața și sunt în legătură directă cu decesul lui Bogdan Arcadie.

Acțiunile lui Bogaci Vitalie au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, acțiune săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Avocatul Voitic Serghei în numele inculpatului și inculpatul Bogaci Vitalie, au contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bogaci Vitalie, să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru un termen de probațiune de 2 ani, potrivit art. 90 Cod penal.

3.1. În motivarea apelului au indicat, că concluzia primei instanțe privind constatarea vinovăției inculpatului nu a fost una obiectivă, deoarece nu a fost

luat în considerație faptul că infracțiunea a fost săvârșită în privința unei persoane care se afla în stare de ebrietate alcoolică avansată, fapt ce rezultă din probele administrate la faza urmăririi penale.

Astfel, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 20202027E0139 din 17 martie 2020, în sângele cadavrului Bogdan Arcadie, a fost depistat alcool etilic în cantitate de 3,21%.

Cu referire la stabilirea pedepsei, au indicat că urmează a fi luate în considerație circumstanțele atenuante în privința inculpatului Bogaci Vitalie, și anume căința sinceră a acestuia; intenția de a achita prejudiciul material succesorului părții vătămate, achitând suma de 30 000 lei, până la ședința de judecată; nu are antecedente penale; a colaborat cu organul de urmărire penală; are la întreținere doi copii minori; soția este grav bolnavă și la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află. Circumstanțe agravante în privința inculpatului, nu au fost stabilite.

În opinia apărării, aplicarea pedepsei de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru un termen de 2 ani, este o pedeapsă echitabilă și proporțională faptei săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului Bogaci Vitalie în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, iar vina acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate pe deplin a fost stabilită prin probele administrate la faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și admisă de către prima instanță prin încheierea din 05 iunie 2020.

Instanța de apel a menționat, că pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează, că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată inculpatului Bogaci Vitalie de către prima instanță este proporțională și nu contravine prevederilor legale, în contextul în care sancțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, stabilește pedeapsa cu închisoare de la 4 la 8 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a precizat, că prima instanță, ținând cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, de faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică, însă antecedente penale nu are (f.d. 133), vina a

recunoscut-o integral, a colaborat cu organul de urmărire penală, se caracterizează pozitiv (f.d. 129), are la întreținere doi copii minori (f.d. 130), a stabilit inculpatului Bogaci Vitalie pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, aceasta fiind proporțională faptei săvârșite, totodată fiind respectate și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Poziția apărării privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a apreciat-o ca fiind nefondată, menționând în acest sens că la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Bogaci Vitalie, prima instanță corect a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit cărora aplicarea pedepsei în cazul judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, comportamentul inculpatului în cursul procesului penal, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a fi stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, astfel corect ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea lui Bogaci Vitalie este posibilă cu izolarea acestuia de societate și totodată, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, luând în considerație și faptul că în urma săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, sunt puse în pericol viața și sănătatea persoanei, și anume a survenit decesul lui Bogdan Arcadie, care reprezintă valori sociale fundamentale, fiind garantate și apărate de stat prin intermediul actelor naționale și internaționale, din care motiv, condițiile aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, nu se întrunesc.

5. Avocatul Voitic Serghei în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Bogaci Vitalie să-i fie aplicată o pedeapsă de 3 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

5.1. În argumentarea recursului menționează, că concluzia instanțelor de fond privind constatarea vinovăției inculpatului și aplicarea pedepsei inculpatului Bogaci Vitalie, nu a fost una obiectivă, din motiv că nu a fost luat în considerație faptul că infracțiunea a fost săvârșită în privința unei persoane care se afla în stare de ebrietate alcoolică avansată, fapt ce rezultă din probele administrate la faza urmăririi penale.

Or, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 20202027E0139 din 17 martie 2020, în sângele cadavrului Bogdan Arcadie, a fost depistat alcool etilic în cantitate de 3,21%.

Suține, că instanțele de fond nu au dat apreciere declarațiilor

inculpatului, și astfel nu s-a stabilit cu certitudine faptul dacă Bogaci Vitalie a tamponat pietonul Bogdan Arcadie când a început să meargă cu mașina în spate, ori victima Bogdan Arcadie, fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, era căzut jos.

Consideră apărarea că pedeapsa stabilită inculpatului, este una prea aspră, iar instanțele de fond nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, precum și de personalitatea inculpatului.

De asemenea, referitor la stabilirea pedepsei inculpatului, indică că urmează a fi luate în considerație circumstanțele atenuante în privința lui Bogaci Vitalie, și anume căința sinceră a acestuia; intenția de a achita prejudiciul material succesorului părții vătămate, acesta achitând suma de 30 000 lei, până la ședința de judecată; nu are antecedente penale; a colaborat cu organul de urmărire penală; are la întreținere doi copii minori; soția este grav bolnavă și la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află. Circumstanțe agravante în privința inculpatului, nu au fost stabilite.

Conchide apărarea, că aplicarea pedepsei de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru un termen de 2 ani, conform art. 90 Cod penal, este o pedeapsă echitabilă și proporțională faptei săvârșite.

6. Examinând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Conform practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat, rezultă că apărarea invocă dezacordul cu decizia instanței de apel și sentința primei instanțe sub aspectul

individualizării pedepsei penale stabilite inculpatului Bogaci Vitalie, făcând referire în acest sens la eroarea de drept prevăzută la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Sub aspectul temeiului de casare invocat, Colegiul penal atestă că apărarea consideră că inculpatului Bogaci Vitalie i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră, menționând că acestuia urmează să-i fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, însă analizând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Bogaci Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis, că pedeapsa aplicată inculpatului Bogaci Vitalie de către prima instanță, prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, este una corectă, aceasta fiind stabilită în limitele sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

Astfel, la menținerea soluției primei instanțe de aplicare a pedepsei cu închisoare lui Bogaci Vitalie, instanța de apel a stabilit că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, precum și de faptul că acesta a săvârșit infracțiunea fiind în stare de ebrietate alcoolică, de faptul că inculpatul nu are antecedente penale (f.d. 133), se căiește sincer de cele săvârșite, că vinovăția a recunoscut-o pe deplin, de faptul că a colaborat cu organul de urmărire penală, se caracterizează pozitiv (f.d. 129) și are la întreținere doi copii minori (f.d. 130).

Totodată, ținând cont de faptul, că examinarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece inculpatul a recunoscut vina și nu a solicitat să fie administrate probe noi, astfel încât instanța a concluzionat că din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt constatate și că sunt suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, prin urmare, inculpatul Bogaci Vitalie a beneficiat de reducerea pedepsei cu 1/3 a limitelor de pedeapsă.

Așadar, Colegiul penal reține, că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului au ținut cont de prevederile legale expuse supra și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, Colegiul consideră, că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă cu executarea reală a închisorii, va asigura scopul pedepsei penale.

Cu referire la argumentele apărării privind suspendarea condiționată a

executării pedepsei, Colegiul penal precizează, că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Nu pot fi reținute în sensul admiterii cerinței cu privire la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului nici argumentele apărării cu privire la necesitatea reținerii în calitate de circumstanță atenuantă - intenția inculpatului de a repara prejudiciul material succesului părții vătămate, acesta achitând suma de 30 000 lei, până la ședința de judecată.

Aceasta deoarece instanța de apel, corect a accentuat că în urma săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, a survenit decesul unei persoane, iar viața și sănătatea persoanei reprezintă valori sociale fundamentale, garantate și apărute de stat prin intermediul actelor naționale și internaționale. Prin urmare, realizarea scopul legii penale în acest context urmează a fi apreciat atât în vederea corectării și reeducării lui Bogaci Vitalie, care a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate cât și pentru prevenirea săvârșirii unor asemenea infracțiuni de către alte persoane, la caz nefiind întrunite condițiile aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Față de cele ce preced, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Bogaci Vitalie, pentru infracțiunea săvârșită, prima instanță și cea de apel nu au comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de către apărare, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea hotărârilor contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Voitic Serghei în numele inculpatului Bogaci Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, în cauza penală în privința lui **Bogaci Vitalie xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **21 ianuarie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie